

โครงการจัดการความรู้เรื่อง "การขอรับการพิจารณาจริยธรรมอย่างมั่นใจ"

ผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทศฯ ชัยวรรณวรรต

หลักการและเหตุผล

ด้วยการทำการวิจัยในมนุษย์นั้นเป็นกระบวนการศึกษาที่เป็นระบบเพื่อให้ได้ความรู้ทางด้านสุขภาพหรือวิทยาศาสตร์การแพทย์ ที่ได้กระทำต่อร่างกายหรือจิตใจของอาสาสมัคร หรือที่ได้กระทำต่อเซลล์ ส่วนประกอบของเซลล์ วัสดุ สิ่งตรวจ เนื้อเยื่อ น้ำคั่งหลัง สารพันธุกรรม เวย์ระเบียนหรือข้อมูลด้านสุขภาพของอาสาสมัครในการวิจัย (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2557) เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิ คักดิ์ศรี ความปลอดภัยและความเป็นอยู่ที่ดีของอาสาสมัคร และเพื่อลดอันตรายหรือความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของนักวิจัยมากกว่าที่จะเกิดจากเจตนาที่ไม่ดี การศึกษาวิจัยจึงต้องมีกระบวนการที่จะพิทักษ์ ป้องกันสิทธิและสวัสดิภาพของผู้ร่วมวิจัย นั่นคือการส่งโครงการวิจัยเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาการวิจัยในมนุษย์ เพื่อช่วยกลั่นกรองระเบียบวิธีวิจัย พิจารณาวางานวิจัยดังกล่าว นั้นมีความปลอดภัย และมีกระบวนการที่จะแสดงถึงความปลอดภัยของผู้ร่วมวิจัย เพราะหากนักวิจัยไม่สามารถปกป้องผู้ร่วมวิจัยได้แล้วนั้น นักวิจัยจะสูญเสียความไว้วางใจจากสาธารณชน

ด้วยคณะพยาบาลศาสตร์มีพันธกิจที่จะต้องกระทำการศึกษาริชัยทางด้านสุขภาพหรือวิทยาศาสตร์การแพทย์เพื่อแก้ไขปัญหาสุขภาพและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน จึงเสี่ยงไม่ได้เลยที่จะไม่ได้รับการวิจัยในมนุษย์ ดังนั้นคณาจารย์ทุกท่านจึงต้องให้ความสำคัญ เข้าใจ และต้องทำการวิจัยต่อเมื่อโครงการวิจัยนั้นผ่านการรับรองจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมในมนุษย์ และด้วยว่าการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์นั้นเป็นขั้นตอนหนึ่งที่ต้องอาศัยความรู้ และประสบการณ์ที่หลากหลาย ทั้งออกแบบกระบวนการวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือและยังต้องพิทักษ์สิทธิอาสาสมัครผู้เข้าร่วมการวิจัยให้ปลอดภัยด้วย คณะกรรมการจัดการความรู้เล็งเห็นประโยชน์ และอุปสรรคต่อกระบวนการขอพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จึงได้จัดการความรู้เรื่อง "การขอรับการพิจารณาจริยธรรมอย่างมั่นใจ" เพื่อระดมผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้มีประสบการณ์มาถ่ายทอด และสร้างแนวปฏิบัติที่ดีเพื่อเป็นแนวทางการส่งโครงการวิจัยเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยให้สำเร็จลุล่วง ราบรื่นเพื่อให้คณาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์สร้างงานวิจัยที่ปลอดภัยและเกิดประโยชน์ต่อประชาชนสืบไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อกระตุ้นและเปิดโอกาสให้บุคลากรได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันในเรื่อง การขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

2. เพื่อการจัดเก็บความรู้และภูมิปัญญาสำหรับเป็นแหล่งเรียนรู้ และแนวทางในการขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
3. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเข้าถึงข้อมูล ความรู้และแนวปฏิบัติในการขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

กลุ่มเป้าหมาย

คณาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี จำนวน 40 คน

ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

1. เกิดองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีในการส่งโครงร่างวิจัยขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
2. กลุ่มเป้าหมายมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการนำองค์ความรู้และแนวปฏิบัติไปใช้ ไม่น้อยกว่า 3.51 จากคะแนนเต็ม 5
3. มีโครงร่างวิจัยที่ผ่านการพิจารณาโดยคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ในปีการศึกษา 2562

วันที่ดำเนินการ

วันอังคาร ที่ 2 มิถุนายน ธันวาคม 2562 ถึง วันศุกร์ ที่ 13 มีนาคม 2563

สถานที่จัดโครงการ

ห้องปฏิบัติการกายวิภาคศาสตร์ อาคารเฉลิมพระเกียรติ 72 พรรษา บรมราชินีนาถ มหาวิทยาลัยราชธานี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

บุคลากรในองค์กรมีความมั่นใจ สามารถต่อยอดองค์ความรู้และแนวปฏิบัติเพื่อ การส่งโครงร่างวิจัยขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

งบประมาณ

In cash

ค่าอาหารว่าง (40X20)

เป็นจำนวนเงิน 800 บาท

ค่าจัดทำเอกสาร (40X30)	เป็นจำนวนเงิน	1,200 บาท
	รวมเป็นเงิน	2,000 บาท

IN Kind

ค่าห้องประชุม 5,000 x 1 วัน	เป็นจำนวนเงิน	5,000 บาท
ค่าเช่าโปรเจคเตอร์ 1 เครื่อง x 500 บาท x 1 วัน	เป็นจำนวนเงิน	500 บาท
ค่าเช่าเครื่องเสียง 1,000 บาท x 1 วัน	เป็นจำนวนเงิน	1,000 บาท
ค่าเช่าเครื่องคอมพิวเตอร์ 500 บาท x 1 วัน	เป็นจำนวนเงิน	500 บาท
	รวมเป็นเงิน	7,000 บาท

เป็นงบประมาณทั้งสิ้น 9,000 บาท (เก้าพันบาทถ้วน)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทศฯ ชัยวรรณวรรต)
รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ
ผู้เสนอโครงการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เยาวลักษณ์ โพธิ์ตารา)
คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
ผู้เห็นชอบโครงการ

(ดร.วิลาวัณย์ ตันวัฒนะพงษ์)
อธิการบดี
ผู้อนุมัติโครงการ

กิจกรรมการดำเนินงาน

วันอังคาร ที่ 2 มิถุนายน 2562

เวลา	กิจกรรม
09.00-09.15 น.	ลงทะเบียน
09.00-09.15 น.	ประธานกล่าวเปิดโครงการ
09.15-10.45 น.	แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
10.45-11.0 .	พักรับประทานอาหารว่าง
10.45-12.0 11.00-12.00 น.	แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับข้อพึงระวัง และการเตรียมเอกสารหลักฐานสำหรับการขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

วันศุกร์ ที่ 5 มิถุนายน 2562

09.00-12.00 น.	คณะกรรมการจัดการความรู้ถอดบทเรียนและรวบรวมองค์ความรู้เพื่อสร้างแนวปฏิบัติที่ดีในการขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
----------------	--

วันที่ 1 กรกฎาคม 2562-15 มีนาคม 2563

นำแนวปฏิบัติที่ดีในการขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์เพื่อทดลองใช้และติดตามเพื่อนำแนวปฏิบัติมาปรับปรุง และเผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดีในเวปไซต์คณะพยาบาล-ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี

**รายงานสรุปผลการดำเนินงานตามโครงการจัดการความรู้
เรื่อง "การขอรับการพิจารณาจริยธรรมอย่างมั่นใจ"**

ชื่อโครงการ	การจัดการความรู้ เรื่อง "การขอรับการพิจารณาจริยธรรมอย่างมั่นใจ"
ผู้รับผิดชอบโครงการ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทศฯ ชัยวรรณวรรต
วันที่จัดกิจกรรม	วันอังคาร ที่ 2 มิถุนายน ธันวาคม 2562 ถึงวันศุกร์ ที่ 13 มีนาคม 2563
สถานที่ดำเนินโครงการ	ห้องปฏิบัติการกายวิภาคศาสตร์ อาคาร เฉลิมพระเกียรติ 72 พรรษา บรมราชินีนาถ มหาวิทยาลัยราชธานี
จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม	อาจารย์จำนวน 40 คน/ผู้ตอบแบบประเมิน 32 คน (ร้อยละ 80)

ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

1. เกิดองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีในการส่งโครงการวิจัยขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
2. กลุ่มเป้าหมายมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการนำองค์ความรู้และแนวปฏิบัติไปใช้ ไม่น้อยกว่า 3.51 จากคะแนนเต็ม 5
3. มีโครงการวิจัยที่ผ่านการพิจารณาโดยคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ในปีการศึกษา 2562

งบประมาณ 2,000 บาท

การบรรลุวัตถุประสงค์

1. บุคลากรได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ทักษะและประสบการณ์การส่งโครงการวิจัยเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
2. บุคลากรสามารถเข้าถึงแนวปฏิบัติที่ดีในการขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
3. โครงการวิจัยของบุคลากรได้รับการรับรองโดยคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

ผลที่ได้จากการดำเนินการ

1. บุคลากรในองค์กรมีเครือข่าย ที่ปรึกษา และแนวปฏิบัติเพื่อการส่งโครงการวิจัยขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
2. บุคลากรมีความรู้และประสบการณ์ที่ดีในการส่งโครงการวิจัยเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ

รายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1. ท่านได้รวมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ของท่านเกี่ยวกับการส่งโครงการวิจัยเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ที่นำไปสู่การสร้างแนวปฏิบัติที่ดี	4.35	0.83	ดี
2. ท่านมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน เพื่อนำไปสู่แนวปฏิบัติที่ดีในการส่งโครงการวิจัยเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	4.23	0.94	ดี
3. ท่านสามารถเข้าถึงแนวทางการส่งโครงการวิจัยขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	4.42	0.82	ดี
4. แนวปฏิบัติอ่านเข้าใจง่าย และช่วยแก้ไขปัญหาเพื่อนำไปสู่การส่งโครงการวิจัยเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	4.45	0.79	ดีมาก
5. แนวปฏิบัติสามารถช่วยให้ท่านส่งโครงการวิจัยขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ได้	4.45	0.71	ดีมาก
6. ท่านมีความพึงพอใจต่อการใช้แนวปฏิบัติการส่งโครงการวิจัยเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	4.29	0.73	ดี
รวม	4.37	0.80	ดี

ข้อเสนอแนะ

- ต้องการ Flow ขั้นตอนการส่งเอกสารเพื่อการขอพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
- ควรมีตัวอย่างการกรอกข้อมูลเพื่อขอจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ และข้อความที่จะเขียนเพื่อแสดงถึงการพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่างในระเบียบวิธีการวิจัย

สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการการดำเนินงาน

ปัญหา ขาดการรวบรวมแหล่งที่มีคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
ข้อเสนอแนะ จัดให้มีการรวบรวมแหล่งที่สามารถขอจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ได้ เช่น เว็บไซต์หรือหมายเลขโทรศัพท์ และมีการประชาสัมพันธ์รอบการพิจารณาการวิจัยในมนุษย์ในแต่ละแห่ง

ระยะเวลาการดำเนินงาน

ชั้นการวางแผน

1. จัดทำโครงการเพื่อเสนอขออนุมัติโครงการ	พฤษภาคม 2562
2. ประชุมคณะกรรมการฝ่ายการจัดการความรู้เพื่อวางแผนงาน	มิถุนายน 2562
3. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	มิถุนายน 2562

ชั้นการดำเนินการ

วันอังคาร ที่ 2 มิถุนายน ธันวาคม 2562 ถึงวันศุกร์ ที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563

ชั้นประเมินผล

1. ประเมินผลความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมโครงการ	มีนาคม 2563
2. สรุปผลการดำเนินงานโครงการและรายงานผล	เมษายน 2563
3. ศึกษาผลการดำเนินงานปัญหาและอุปสรรคตามโครงการ	เมษายน 2563

ชั้นปรับปรุง

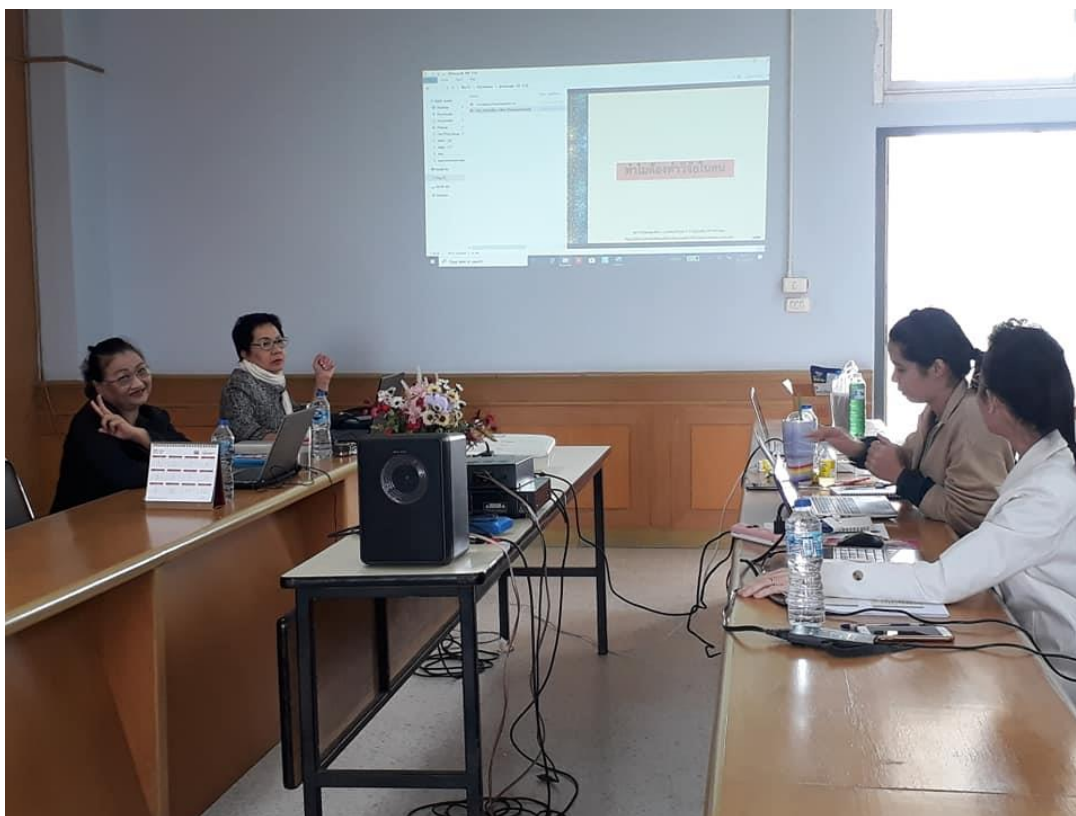
1. จัดประชุมคณะกรรมการเพื่อนำผลการประเมินตามโครงการมาพัฒนาการจัดโครงการต่อไป	เมษายน 2563
2. ดำเนินการปรับปรุงพัฒนาการจัดโครงการอย่างต่อเนื่องในปีการศึกษา 2563	

ภาพบรรยากาศช่วงการถอดองค์ความรู้

ภาพบรรยากาศช่วงการถอดองค์ความรู้

ภาพบรรยากาศช่วงการถอดองค์ความรู้

การจัดการความรู้ (Knowledge management)

เรื่อง การขอรับพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

ความเป็นมาและความสำคัญของการขอพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
การทำวิจัยในมนุษย์

คืออะไร - กระบวนการศึกษาที่เป็นระบบ

มีไว้ทำไม - เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ทางด้านสุขภาพ หรือวิทยาศาสตร์การแพทย์ (ให้หมายความรวมถึงการศึกษาทางสังคมศาสตร์พฤติกรรมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ ที่เกี่ยวกับสุขภาพ)

โดยกระทำต่อ

- ร่างกายหรือจิตใจของอาสาสมัคร
- เซลล์ส่วนประกอบของเซลล์
- วัสดุสิ่งส่งตรวจ เนื้อเยื่อ น้ำคัดหลัง สารพันธุกรรม
- เวชระเบียน หรือข้อมูลด้านสุขภาพของอาสาสมัคร

ทำไมต้องทำวิจัยในคน

- ส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการ
- บรรเทาความทุกข์ทรมานจากการเจ็บป่วย
- ขจัดความไม่รู้ และสร้างองค์ความรู้ใหม่
- เข้าใจพฤติกรรมของคนและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับคนนำไปสู่การพัฒนาสาธารณสุขให้ดีขึ้น

อะไรบ้างที่เป็นการวิจัยในคน

- **การวิจัยทางด้านคลินิก (Clinical trial)** ค้นคว้า หรือยืนยันผลทางคลินิก ผลทางเภสัชวิทยา และ/หรือ ผลทางเภสัชพลศาสตร์ ที่ใช้ในการวิจัย และ/หรือ เพื่อค้นหาอาการที่ไม่พึงประสงค์ การดูดซึม กระจายตัว การขับถ่ายออกจากร่างกายของผลิตภัณฑ์
- **การวิจัยทางชีวเวชศาสตร์ (biomedical research)** การวิจัยที่เกี่ยวข้องการทดลองทาง การแพทย์และทางชีวเวชศาสตร์
- **การทำวิจัยทางสังคมศาสตร์ (social science research)** การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม มนุษย์ สังคมศาสตร์ จิตวิทยา และ เศรษฐศาสตร์
- **การวิจัยทางระบาดวิทยา (epidemiological research)** การวิจัยครอบคลุมทั้งการศึกษาที่ จะต้องกระทำต่อผู้ป่วยโดยตรงและการศึกษาวิจัยจากข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ป่วยและอาสาสมัคร

- องค์ประกอบในการทำวิจัย
  - 1) เนื้อหาความรู้ (Content)
  - 2) วิธีการวิจัย (Design + Methodology)
  - 3) การบริหารงานวิจัย (Management)
  - 4) จริยธรรม (Ethics)

จริยธรรมการวิจัยในคน

- คืออะไร – กติกา กฎ เกณฑ์ ระเบียบปฏิบัติ
- มีไว้ทำไม – เพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ทำกิจกรรมที่จะเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม (วิจัย) โดยผู้ที่มีความเสี่ยงจะได้รับการพิทักษ์สิทธิและสวัสดิภาพ
- ทำอย่างไรจึงจะมี “จริยธรรม” – ทุกฝ่ายจะต้องมีความรับผิดชอบและทำหน้าที่ของตนเองอย่างถูกต้อง ด้วยใจ ไม่ใช่ถูกบังคับ

ตัวอย่างงานวิจัยที่ไม่เป็นไปตามหลักจริยธรรม

During World War II

- Nazi Experiments กระทบต่อนักโทษในค่ายกักกันของตัวเอง ซึ่งมีหลายการทดลอง

Jewish Chronic Disease Hospital Studies

- ค.ศ. 1960 ทดลองในผู้ป่วยเรื้อรัง ส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยโรคสมองเสื่อม ในรพ. Jewish เมืองนิวยอร์ก
- การฉีดเซลล์มะเร็งตับเข้าสู่หลอดเลือดของผู้ป่วยเหล่านี้
- ไม่ได้ให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยว่าจะทำอะไร และไม่ได้ขอความยินยอมก่อนการทดลอง

Tuskegee study of untreated syphilis

- การทดลองโรคซิฟิลิสในคนผิวสีที่ปล่อยให้ผู้ป่วยตายลงช้า ๆ โดยไม่รักษา เพื่อสังเกตการพัฒนาของโรคแต่ละระยะ แม้อต่อมาจะมียา penicillin รักษาโรคนี้ได้แล้วก็ตาม
- เกิดขึ้นในช่วงระหว่างปี 2475–2515 ที่เมืองทัสเคจี (Tuskegee) ในรัฐอลาบามา สหรัฐฯ ซึ่งเป็นเมืองที่มีชาวแอฟริกันอพยพอาศัยอยู่มาก ผู้เข้าร่วมการทดลองเป็นชายผิวสีทั้งหมด 399 ราย

การทดลองวิปริตยูนิต 731 (Unit 731)

- การทดลองของญี่ปุ่น เกิดขึ้นระหว่างช่วงสงครามจีน-ญี่ปุ่นครั้งที่ 2 (ปี 2480–2488)

- ผ่าตัดเยื่อเป็น ๆ (มีสตรีซึ่งกำลังตั้งครรภ์รวมอยู่ด้วย), การตัดอวัยวะนักโทษแล้วนำมาต่อติดใหม่ โดยสลัปดาห์หนึ่ง, จับร่างกายบางส่วนไปแช่เย็นแล้วนำมาทำให้อบอุ่นใหม่เพื่อสังเกตการตอบสนองของกล้ามเนื้อ ฯลฯ

การพิจารณาคดี Nuremberg

- ค.ศ. 1947 หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 มีการสอบสวนอาชญากรสงครามที่เมือง Nuremberg ประเทศเยอรมัน
- พบว่า มีการทดลองโดยใช้นักโทษสงครามเป็นผู้ถูกวิจัยอย่างทารุณโดยไม่ได้รับความยินยอมและชี้แจงวิธีการทดลองก่อน ทั้งยังไม่สามารถร้องขอให้หยุดทดลองได้
- จากเหตุการณ์ดังกล่าวจึงมีการกำหนดขอบเขตของการวิจัยในคนเป็นครั้งแรกเรียกว่า “Nuremberg code” ประกอบด้วยสาระ 10 ประการ

ประเด็นสำคัญ การยินยอมโดยสมัครใจของอาสาสมัครในการวิจัย หรือนักวิจัยต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับอาสาสมัครต้องไม่มากเมื่อเปรียบเทียบกับ ประโยชน์ต่อมนุษยชาติที่จะพึงได้รับการวิจัย

▪ แนวทาง กฎระเบียบจริยธรรมวิจัย (ประเทศไทย)

1) จรรยาบรรณนักวิจัย พ.ศ. 2541	(9 ข้อ)
2) คำประกาศสิทธิผู้ป่วย พ.ศ. 2541	(2 ข้อ)
3) ข้อบังคับแพทยสภา พ.ศ. 2549	(5 ข้อ)
4) พรบ. สุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2550	(3 มาตรา)
5) พรบ. สุขภาพจิต พ.ศ. 2551	(2 มาตรา)

หลักการทางจริยธรรมของการวิจัยในคน หลักจริยธรรมการวิจัยในคนที่ใช้กันแพร่หลาย เนื่องจากมีความกระชับ จดจำ ได้ง่าย แต่มีความหมายกว้างขวาง ที่ครอบคลุมการวิจัยในคน ไม่ว่าจะเป็น biomedical science หรือ social science research คือ **(The Belmont Report)**

1. หลักความเคารพในบุคคล (Respect for person)
  - ก. การเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (respect for human dignity)
  - ข. การเคารพในการให้ความยินยอมเข้าร่วมการวิจัยโดยบอกกล่าวข้อมูลอย่างเพียงพอ และมีอิสระในการตัดสินใจ (free and informed consent)
  - ค. การเคารพในศักดิ์ศรีของกลุ่มเปราะบาง และอ่อนแอ (respect for vulnerable persons)

- ง. การเคารพในความเป็นส่วนตัว และรักษาความลับ (respect for privacy and confidentiality)
2. หลักคุณประโยชน์ ไม่ก่ออันตราย (Beneficence)
  - ก. การประเมินความสมดุลระหว่างเสี่ยงและคุณประโยชน์ (balancing risks and benefits)
  - ข. การลดอันตรายให้น้อยที่สุด (minimizing harm)
  - ค. การสร้างประโยชน์ให้สูงสุด (maximizing benefit)
3. หลักความยุติธรรม (Justice) หลักยุติธรรมหมายรวมถึงความเที่ยงธรรม (fairness) และความเสมอภาค (equity)

เอกสารที่ผู้วิจัยต้องส่ง IRB

1. แบบเสนอโครงการ (Submission form)
2. CV / ประวัตินักวิจัย
3. Research proposal (ไทย-อังกฤษ, ถ้ามี)
4. Case record form (ถ้ามี)
5. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการ (ถ้ามี)
6. หนังสือแสดงเจตนายินยอม (ถ้ามี)
7. จดหมายขออนุมัติ ผอ.รพ.ในการค้นเวชระเบียนและทำวิจัย สื่อประชาสัมพันธ์ / เอกสารอื่นๆ (ถ้ามี) *ส่งพร้อม CD 1 ชุด

2) การแจ้งผลการพิจารณา (ภายใน 2 สัปดาห์) ผลการพิจารณามี 4 ชนิด:

ผลเป็น 1. รับรอง	6%
ผลเป็น 2. รับรองในหลักการต้องปรับปรุง	69%
ผลเป็น 3. ยังไม่รับรองต้องแก้ไข	25%
ผลเป็น 4. ไม่รับรอง	0%

3) การแก้ไขจนได้รับเอกสารรับรอง (COA)

- ใช้แบบฟอร์มการแก้ไข
- ส่งกลับ IRB ภายใน 60 วัน หลัง จดหมายแจ้งผล
- ไม่สามารถเริ่มเก็บข้อมูลได้จนกว่าจะได้ COA

แบบเสนอโครงการ (Submission form)

- 1) ชื่อโครงการ (ไทย – อังกฤษ)
- 2) ผู้วิจัยหลัก ผู้วิจัยร่วม แหล่งทุนสนับสนุน
- 3) รูปแบบงานวิจัย & สถาบันร่วมวิจัย
- 4) หลักการ เหตุผล ความเป็นมา เอกสารอ้างอิง
- 5) วัตถุประสงค์ของงานวิจัย
- 6) วิธีการวิจัย, inclusion, exclusion, sample size
- 7) ระยะเวลาดำเนินการ
- 8) ขั้นตอนโดยละเอียด ส่วนใดเป็นการวิจัย
- 9) การวัดผล, การวิเคราะห์ทางสถิติ
- 10) **ข้อพิจารณาด้านจริยธรรม**
  - ความจำเป็นที่ต้องทำวิจัย
  - ความเสี่ยง, การให้ความปลอดภัย, ค่าใช้จ่าย
  - ประโยชน์ที่ได้รับ ส่วนตัว ส่วนรวม
  - vulnerable subject (ป้องกัน)
  - recruitment process (การเชิญเข้าร่วม)
  - informed consent process (การยินยอมเข้าร่วม)
  - การรักษาความลับผู้ป่วย (confidentiality)
- 11) **ข้อควรระวังอื่นๆ**
  1. ถ้ามี proposal ภาษาอังกฤษส่งมาด้วย ต้องแปลให้มีเนื้อความตรงกัน หรืออ้างอิงส่วนที่กล่าวถึง
  2. การ recruitment ควรระวัง undue influence และ coercion
  3. เน้นวิธีการรักษาความลับและการปกป้อง participant
  4. คณะกรรมการฯ ไม่พิจารณางานวิจัยที่เริ่มทำแล้ว

*****